

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Sunngrén-Granlund, Therese (2019). Kommunikation är nyckeln till en glad förening. Svängrum-e (januari).

Kommunikation är nyckeln till en glad förening

För närvarande i Finland finns det drygt 100 000 registrerade föreningar och enligt Patent- och registerstyrelsen (2016) är medelfinländaren med i tre föreningar. Föreningsverksamhet är något som starkt genomsyrar vår kultur och som är en del av vårt gemensamma kulturarv.

Faktum är att föreningsverksamheten har en mycket viktig samhällsbärande funktion och många av de aktiviteter som ordnas runtom i vårt samhälle är möjliga tack vare frivilliga arbetsinsatser. Utan föreningar där vi får utöva våra intressen såsom fotboll, gitarrspel och vinterbad skulle vår vardag inte vara lika meningsfull. Utan amatörteatrar, körkonserter och matlagningskurser skulle vår fritid inte vara lika nyanserad. Det finns dock en risk att all den här verksamheten tas för given. Men vad händer då i ett samhälle där fritid blir en lyxvara och talkoandan övergår i förväntan på ersättning? Kommer föreningarna att kunna leva kvar?

2016-2018 drev Yrkeshögskolan Novia tillsammans med Yrkeshögskolan Centria det av Leader Aktion Österbotten och Svenska Kulturfonden finansierade projektet FöreningsKICK. Syftet med FöreningsKICK var att stärka föreningsverksamheten i svenska Österbotten. Eftersom det idag sätts mycket press på tredje sektorn har föreningslivet för många ofta börjat kännas som ett andra jobb, och man pratar om att man måste ”ställa upp” och ”dra sitt strå till stacken”. Inte sällan förknippas föreningsengagemanget med dåligt samvete och brist på motivation. Ett av målen med FöreningsKICK var då att hjälpa föreningar hitta tillbaka till glädjen i verksamheten och ge dem konkreta verktyg för föreningsutveckling. Genom att

strategiskt stärka föreningsverksamheten på gräsrotsnivå kan också deras viktiga roll i samhället tryggas.

När projektet FöreningsKICK drog igång 2016 var hypotesen den att föreningarnas största utmaning är ekonomin. Det visade sig dock ganska snart vara en felaktig hypotes. Visst kan ekonomin vara problematisk för en del föreningar, men det finns större utmaningar. Några av de vanligaste bekymren för föreningar visade sig vara att rekrytera nya medlemmar och aktivera de man redan har, att skapa långsiktigt engagemang, att känna till målgruppens behov och önskemål, rollfördelning i styrelsen, generationsskiften och marknadsföring. Den mest övergripande är dock att skapa en vi-anda i föreningen. Ifall vi-andan saknas, viljor går isär och engagemang inte finns är det svårt att få någonting till stånd överhuvudtaget. Men ifall medlemmarna trivs tillsammans, man har gemensamma mål och meningsfulla aktiviteter så hittas det ofta lösningar på de flesta problem.

Hur skapar man en vi-anda då? Här är svaret kommunikation. Därför har man inom FöreningsKICK lagt stort fokus på hur man kan förbättra både föreningens interna och externa kommunikation. Men för att veta vad det är man ska kommunicera behöver man veta vad man står för, vart man vill nå och hur man når dit. Man behöver alltså ha en tydlig strategi.

Under projektets gång utvecklades därför verktyg som föreningar kan använda sig av för att tillsammans utveckla sin strategi, sin interna kommunikation och sin externa kommunikation. Dessa verktyg sammanställdes sedan till en ”verktygsduk”, dvs. en stor plansch som föreningsmedlemmar samlas runt och fyller i tillsammans. Designen i sig förutsätter alltså att man sätter sig ner kring samma bord och diskuterar, vilket man under projektets gång också kunde konstatera att är en viktig förutsättning för att föreningar ska ha en chans att vidareutvecklas. Det hjälper helt enkelt inte att man finns med på alla sociala medier ifall man ändå inte pratar med varandra.

Det finns ingen mall som alla föreningar passar in i eller en universallösning som löser alla problem. I så fall skulle knappast tredje sektorn ha problem med rekrytering, aktivering och generationsskiften. Om projektet FöreningsKICK hade haft svar på alla de här frågorna så hade man helt enkelt kunnat skriva en handbok där man kan läsa sig till alla svar. Men svaret ligger hos föreningarna själva, det viktigaste är att alla föreningar själva funderar på vad som fungerar just för dem och deras målgrupp. Det är viktigt att göra medvetna val och inte handla slentrianmässigt eller göra som det alltid har gjorts utan att veta varför.

Det är just det här projektet FöreningsKICK har jobbat med. Projektet har utvecklat verktyg för att föreningarna själva ska kunna diskutera sig fram till vad som passar just deras

verksamhet. Förhoppningsvis påminns man i processen också om att föreningsliv ska vara givande. I vårt stressiga samhälle är det lätt att skylla på tidsbrist när någon ber en engagera sig i en förening, men ofta är det ju så att tiden räcker till det som man prioriterar. Men varför skulle man prioritera något som inte är givande, som tar mer än det ger? Därför behöver föreningar satsa på att skapa en positiv kommunikation och vi-anda. På så sätt vill människor vara med, vill erbjuda sin tid och talkraft. Och då kommer också de positiva resultaten.

Therese Sunngren-Granlund
Projektledare, Yrkeshögskolan Novia

Mer information om projektet FöreningsKICK, samt verktygsduken som beskrivs i texten, hittar ni här: www.allegroink.fi/foreningar.

Bilderna är från en av projektets workshops.

Foto: Kim Frilund